



# Zonder drastische hervorming van de Europese Commissie kan ze haar enorme ambities nooit waarmaken

Posted on 21 februari 2026 by Gastauteur

*Door Adriaan Schout\**

De Europese Commissie heeft grootse plannen en kabinet-Jetten zegt zich [constructief](#) te willen opstellen. De plannen gaan onder meer over een hogere EU-begroting, eurobonds, industriebeleid, versnelde oostwaartse uitbreiding, opbouw Europese defensiecapaciteit, mogelijk [simplificatie](#) van wetgeving en het opnieuw ['afmaken' van de interne markt](#). Afgezien van de vraag of dit allemaal wel zo verstandig is, gaat het nu even over de vraag: Kan de Commissie deze plannen wel aan?

Het antwoord is negatief, met het gevaar dat gesjoemel en tegenvallende resultaten op de loer liggen. De grote lidstaten bepalen het beleid. Laat Nederland zorgen dat althans de Europese spelregels transparant zijn, en dat het EU-beleid zinvol en afrekenbaar is.

## Reorganisatie zijn in het bedrijfsleven normaal

Organisaties moeten zichzelf eens in de zoveel jaar opnieuw uitvinden en stevig snoeien. Als in de EU gesproken wordt over 'hervormingen' dan gaat het doorgaans over verdiepte integratie en eurobonds, bijvoorbeeld met het oog op geopolitieke dreigingen of de volgende oostwaartse uitbreiding. Dat de Commissie en Europese beleidsprocessen zelf toe zijn aan een stevige reorganisatie krijgt amper aandacht.

Reorganisaties in het bedrijfsleven zijn heel normaal. In dit geopolitieke onrustige tijdperk met nieuwe producten en verschuivende concurrentie zien we dat het Duitse Krupp de staalproductie drastisch snoeit, 40 procent (ongeveer 11.000) van de werknemers laat gaan en branches afstoot. ABN AMRO is bezig om 20 procent van de banen af te stoten onder andere door het uitdunnen van managementlagen en zich te concentreren op kerntaken. Het Nederlandse ASML verraste recent door het management te reorganiseren en nieuwe banen te creëren om flexibeler te produceren. In het bedrijfsleven geldt: regeren is vooruitzien.

Hervormen van overheden is moeilijk. Achtereenvolgende Nederlandse kabinetten mikten bijvoorbeeld tevergeefs op minder rijksambtenaren. De klant van de overheid (de kiezer) wil vaak méér beleid, politici focussen op directe politieke problemen, en tegendruk vanuit de markt ontbreekt. Het bedrijfsleven daarentegen moet opboksen tegen vraagverschuivingen, innovaties bij concurrenten, en dreigende verliezen. In de particuliere sector is de top *hands-on* betrokken bij reorganisaties en weet dat aandeelhouders het bedrijf *lean & mean* willen houden.

In de overheidssector zijn politici en ambtenaren gericht op beleid. Het zicht op de kwaliteit ervan kan daarbij makkelijk achterblijven bij de ambities. Een EU-topambtenaar legde uit dat er weinig verstand is van reorganisaties mede door de complexiteit met 27 lidstaten en ondoorgrondelijke EU-instellingen. Bij problemen wordt gekeken naar nieuw beleid zonder de vraag of nieuwe wijn in oude zakken mogelijk is. Met beleid kun je tenminste scoren. Onwerkbaar Europese bureaucratie is hooguit sexy voor ministers om af en toe oppervlakkig